

Jak identifikovat ohrožené dítě

Tělesné projevy špatného zacházení

- **Viditelná poranění:** Modřiny, odřeniny, rány nebo místa bez vlasů, která se objevují opakovaně nebo na místech, kde k úrazům běžně nedochází.
- **Nejasné příčiny:** Vysvětlení, jak ke zranění došlo, zní nepravděpodobně nebo si protiřečí.
- **Nápadné oblékání:** Dítě se halí do vrstev oblečení, které se nehodí do daného počasí, pravděpodobně aby skrylo stopy na těle.
- **Varovné signály v intimní oblasti:** Bolestivé sezení nebo potíže při pohybu a sportu.
- **Tělesné potíže bez jasně nemoci:** Časté stížnosti na nevolnost, bolesti břicha, hlavy nebo náhlé hubnutí/přibírání.
- **Příznaky zanedbání:** Špatná hygiena, špinavé oblečení, zanedbaný zdravotní stav nebo dítě, které působí neustále unaveně a bez zájmu.

Mezi varovné signály patří

- sdělení dítěte o tom, že mu je ubližováno,
- opakující se kresby, písemné projevy nebo hra s motivy násilí, zneužívání či jiných forem ubližování,
- častá neomluvená absence ve škole nebo absence zdůvodněná nevěrohodným způsobem,
- výrazné a nevysvětlitelné opoždění ve fyzickém, emočním nebo psychickém vývoji,
- náhlé nebo výrazné změny v chování (např. zhoršení školních výsledků, úzkost, smutek, uzavřenost, hyperaktivita, poruchy pozornosti, apatie, únava, agresivita, pomočování),
- užívání návykových látek, nadměrné trávení času u technologií, hazardní hraní nebo jiné projevy závislostního chování,
- sebepoškozování, sebevražedné myšlenky či chování, ubližování druhým osobám nebo zvířatům,
- nepravděpodobné, měnící se nebo chybějící vysvětlení vzniku zranění,
- neochota vracet se domů, strach, zvýšená ostražitost vůči rodičům nebo osobám ve společné domácnosti,
- výrazný strach z běžného fyzického kontaktu s dospělými nebo vrstevníky,
- sexuální chování neodpovídající věku dítěte (např. nevhodné doteky, nadměrná masturbace, promiskuitní chování),
- zanedbaná osobní hygiena nebo nedostatečná péče o sebe,
- vlastnictví peněz či drahých věcí nejasného nebo nevěrohodného původu,
- nápadné změny ve stravovacích návycích (odmítání jídla nebo přejídání),
- předčasné přebírání pečovatelské role a snaha chránit ostatní členy rodiny,
- pobyt mimo školu nebo doma v době, kdy má být dítě ve vyučování, bez jasného důvodu.

Za rizikové lze považovat chování pečujících osob, které může dítě přímo ohrožovat

- nezajišťování základních potřeb dítěte (dostatečná strava, oblečení, hygiena, spánek, dohled) v rozsahu, který ohrožuje jeho zdraví nebo bezpečí,
- nevhodné zacházení s dítětem, jako jsou fyzické tresty, vyhrožování, zastrašování, nadávání, křik nebo ponižování,
- nevěrohodná nebo rozporuplná vysvětlení týkající se zranění dítěte, zejména pokud jejich charakter naznačuje bezprostřední ohrožení,
- péče o dítě vykonávaná osobou pod vlivem alkoholu nebo drog, případně osobou, jejíž fyzický či psychický stav omezuje schopnost dítě chránit a pečovat o něj,
- výskyt násilí mezi rodiči nebo jinými osobami žijícími s dítětem ve společné domácnosti,
- nadměrně kontrolující, omezující nebo přehnaně ochranné chování vůči dítěti,
- používání krutých, ponižujících nebo nedůstojných výchovných metod (např. zavírání dítěte do nevhodných prostor, odpírání přístupu do domácnosti, nucení k ponižujícím činnostem).

Akutní ohrožení dítěte

Akutním ohrožením se rozumí situace, kdy je dítě bezprostředně ohroženo na zdraví nebo životě. V těchto případech je nutné okamžitě jednat, zajistit ochranu dítěte a splnit oznamovací povinnost – tedy neprodleně informovat orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) a Policii ČR, případně státní zastupitelství.

Ohlašující osoba se může setkat se situací, kdy:

- je svědkem fyzického napadení dítěte (např. při příchodu nebo odchodu ze školy),
- je s dítětem v kontaktu bezprostředně po napadení,
- dítě popíše situaci, která naplňuje znaky závažného špatného zacházení ze strany pečující osoby a ohrožuje jeho zdraví nebo život,
- jsou na dítěti patrné viditelné projevy špatného zacházení, které představují bezprostřední ohrožení.

V takové situaci je třeba:

- zajistit bezpečí dítěte, a to jak fyzické, tak i psychické,
- v případě potřeby poskytnout první pomoc a zajistit lékařské ošetření prostřednictvím zdravotnické záchranné služby,
- kontaktovat OSPOD a Policii ČR a postupovat podle jejich pokynů; je vhodné vyžádat si součinnost specialistů Policie ČR se zaměřením na trestnou činnost páchanou na dětech, případně státního zastupitelství,
- pokud byly události přítomny další děti, zajistit jejich bezpečí a psychickou pohodu, ve spolupráci s jejich zákonnými zástupci, OSPOD nebo orgány činnými v trestním řízení (např. zprostředkováním psychologické pomoci).

Chronické ohrožení dítěte

Chronické ohrožení zahrnuje situace, které sice nepředstavují okamžité riziko, ale mohou mít dlouhodobý negativní dopad na zdraví a vývoj dítěte. Dítě může vykazovat známky dlouhodobého špatného zacházení nebo rizikového chování, případně sdělovat zkušenosti se špatným zacházením, aniž by bylo aktuálně v přímém ohrožení.

Může se jednat například o:

- násilí mezi členy rodiny,
- časté stěhování rodiny nebo bytovou nestabilitu,
- nedostatečné rodičovské kompetence pečujících osob,
- experimentování dítěte s návykovými látkami a další rizikové faktory.

Doporučená cesta

- Konzultovat situaci dítěte s odborníky uvedenými v kontaktech na následující straně.
- Pokud je na základě konzultace vyhodnoceno, že je dítě ohroženo, pokračovat dalším postupem:
 - posoudit míru ohrožení dítěte,
 - pokud je dítě aktuálně v péči osoby, která ho ohrozila nebo jeho ohrožení umožnila, postupovat jako v případě akutního ohrožení,
 - kontaktovat orgán sociálně-právní ochrany dětí a řídit se jeho doporučením nebo rozhodnutím,
 - provést písemný záznam o situaci

Kam se obrátit v Královehradeckém kraji

Policie ČR

 158

Orgán sociálně-právní ochrany dětí Jaroměř

 Mgr. Petra Šilhánová Hajpišlová
 Tel.: 737 204 617

Okresní státní zastupitelství Náchod

 Tel.: 491 840 210

 E-mail: podatelna@osz.nac.justice.cz

 www.verejnazaloba.cz/prehled-statnich-zastupitelstvi

Terapeutické centrum pro děti a dospělé Nomia, z.ú.

 Tel.: 606 824 104

 E-mail: poradna@nomiahk.cz

 www.nomiahk.cz

Středisko výchovné péče KOMPAS (Náchod)

 Tel.: 602 133 163

 E-mail: svp.kompas@ddu-hk.cz

 www.svpkompas.cz

Středisko výchovné péče NÁVRAT (HK)

 Tel.: 737 568 228

 Email: svp.soc@ddu-hk.cz

 www.svphk.cz

AUFORI, O.P.S

 Tel.: 774 855 749

 E-mail: matouskova.aufori@gmail.com

 www.aufori.cz

podpora rodin, terapie (ZDARMA 1x týdně v Jaroměři)

DIAKONIE – STOP NÁSILÍ

 Tel.: 739 244 856

 E-mail: pavlistova@diakonienachodsko.cz

 www.nachodsko.diakonie.cz

Program „Stop násilí“ – pomoc lidem, kteří hledají nenásilné řešení konfliktů

Zdravotnická záchranná služba

 155

Sdílení sociální pedagog pro území MAS Jaroměř

 Iva Krobotová, DiS.

 Tel.: 732 394 085

 E-mail: krobotova@masmum.cz

SAS AUFORI (HK, Náchod, Jaroměř)

 Tel.: 774 855 749

 matouskova@aufori@gmail.com

 E-mail: www.aufori.cz

Terénní a ambulantní SAS služby pro rodiny s dětmi; pomoc s bydlením, zaměstnáním, dluhy, sociální integrací a každodenními problémy

SAS DIAKONIE (Jaroměř a okolní obce)

 Tel.: 739 244 856

 E-mail: hunakova@diakonienachodsko.cz

 www.diakonienachodsko.cz

Terénní a ambulantní SAS služby; podpora rodin při řešení každodenních situací a krizí

SALINGER (Hradec Králové)

 Tel.: 774 807 052 / 774 807 011

 E-mail: multitym@salinger.cz

 www.salinger.cz

Podpora rodin v každodenních situacích a posílení kompetencí rodičů; terénní i ambulantní SAS služby

TERÉNNÍ SOCIÁLNÍ PRÁCE – JAROMĚŘ

 Tel.: 605 825 282

 E-mail: tspja@seznam.cz

 Blanka Cingel'ová Newmanová

podpora rodin a jednotlivců v sociální tísní, pomoc s řešením nepříznivých životních situací, sociální zahrnutí a provázání s dalšími službami – podpora, doprovody a pomoc v běžném životě

Intervenční centrum Hradec Králové (Charita HK)

 Tel.: 495 516 098, 777 721 641

 E-mail: charitahk.cz

 www.charitahk.cz

Pomoc osobám ohroženým domácím násilím, krizová pomoc a podpora, bezpečnostní plánování právní a sociální poradenství, pomoc při jednání s policií a úřady

Centrum adiktologických služeb

 Tel.: 734 316 538

 cas.hradec@laxus.cz

 www.laxus.cz

Jsme tu pro lidi, kteří užívají drogy nebo pijí alkohol a pro osoby jim blízké

Jak identifikovat ohrožené dítě

Špatnému zacházení může být vystaveno jakékoli dítě bez ohledu na věk či prostředí, ve kterém vyrůstá. Za špatné zacházení se považuje jednání osoby, která je dítěti známá, je mu blízká nebo má vůči němu povinnost péče a ochrany.

Následky takového jednání mohou mít závažný dopad nejen na aktuální fyzický a psychický stav dítěte, ale také na jeho celkový vývoj. Prožité trauma může dítě negativně ovlivňovat dlouhodobě, v některých případech po celý jeho další život.

Zvýšenému riziku špatného zacházení jsou vystaveny zejména velmi malé děti, děti žijící v izolaci, děti se zdravotním postižením, s omezenými komunikačními schopnostmi (například v důsledku odlišného mateřského jazyka) či jinak zranitelné skupiny. Pro tyto děti může být obtížnější své prožívání popsat, rozpoznat nevhodné chování a vyhledat pomoc. Je proto nezbytné věnovat jejich potřebám zvýšenou pozornost a citlivost.

Z tohoto důvodu je klíčové, aby každý, kdo je dítěti nablízku, dokázal včas rozpoznat varovné signály a adekvátně reagoval na podezření týkající se možného špatného zacházení.

Kdy zpozornět

Zpozorněte, pokud u dítěte dlouhodobě pozorujete:

- změny v chování (uzavřenost, strach, agrese, smutek),
- zhoršení prospěchu nebo časté absence,
- neobvyklé reakce na dotek, blízkost či autoritu,
- opakovaná zranění nebo zanedbaný vzhled,
- výroky dítěte, které naznačují strach nebo ubližování.

Co můžete udělat

- Berte obavy dítěte vážně.
- Všimněte si změn v jeho chování.
- Nebojte se sdílet své podezření s odborníky.
- Vyhledejte pomoc – nejste na to sami.

Proč je důležité reagovat

Dítě si často neumí říct o pomoc samo.

Včasná reakce dospělého může:

- zabránit dalšímu ubližování,
- zmírnit dlouhodobé následky,
- pomoci dítěti cítit se v bezpečí.

I podezření je důvodem k řešení situace.

Ochrana dítěte má vždy přednost.

Kam se obrátit v Královéhradeckém kraji

Policie ČR

 158

- LINKA BEZPEČÍ – 116 111 (děti a mladiství, nonstop zdarma)
- LINKA POMOCI OBĚTEM – 116 006 (kriminalita, domácí násilí)
- LINKA PRO RODINU A ŠKOLU – 116 000 (pro pedagogy i rodiče)

Zdravotnická záchranná služba

 155

Sdílení sociální pedagog pro území MAS

- Iva Krobotová, DiS.
- Tel.: 732 394 085
- E-mail: krobotova@masmum.cz

DĚTSKÉ KRIZOVÉ CENTRUM

 241 484 149 / 777 715 215

 www.ditekrize.cz

pomoc při týrání, zneužívání, psychických problémech

Mgr. Lenka Půlpánová

(Psychologické poradenství a psychoterapie pro děti, dospělé i rodiny)

 732 170 292 |

 Pulpanova.L@seznam.cz

LINKA PRO RODIČE A PEDAGOGY

 606 021 021

Mgr. Zuzana Říhová

(klinický psycholog a psychoterapeut Hradec Králové individuální i skupinová terapie)

 774 830 975

 zuzana.lenderova.rihova@gmail.com

PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÁ PORADNA

 PPP – HRADEC KRÁLOVÉ

495 265 423

 PPP – NÁCHOD

491 422 322

Diagnostika, doporučení, spolupráce se školou i rodinou, individuální poradenství pro děti a rodiče

Občanská poradna Jaroměř

 731 598 850

 E-mail: poradna.sp@charitadk.cz

Středa: 8:30–12:00 a 12:30–16:00

SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ CENTRUM

 SPC – HRADEC KRÁLOVÉ

495 267 931

 SPC – NÁCHOD

491 422 513

Diagnostika a péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, doporučení pro školy a rodiče

Centrum sociální pomoci a služeb, o.p.s. – Manželská a rodinná poradna Náchod

 728 934 183

 E-mail: rod.poradna@cspshk.cz

 www.cspshk.cz

ONLINE SLUŽBY POSKYTUJÍCÍ ODBORNÉ KONZULTACE

- Linka bezpečí 116 111 www.linkabezpeci.cz
- Linka pomoci dětem a mladistvým do 26 let
 - Nonstop/bezplatně: 116 111 www.linkabezpeci.cz
- Bílý kruh bezpečí
- Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí
 - Nonstop/bezplatně: 116 006 www.bkb.cz, www.domacinasili.cz
- Linka pro rodinu a školu
 - Nonstop/bezplatně: 116 000 www.linkaztracenedite.cz
- Interaktivní mapa ČR s kontakty pomoci pro děti a rodiny, které se ocitly v náročné situaci Ohrožené dítě | Mapotic
 - www.ohrozenedite.cz
- Aplikace Nepanikař
- Nevypušť duši – péče o duševní zdraví
 - www.nevypustdusi.cz

ONLINE odborné portály

- Portál s informacemi v oblasti primární prevence rizikového chování
 - www.prevence-info.cz
- Portál s informacemi a kontakty v oblasti duševního zdraví
 - www.opatruj.se
- Portál s kontakty na poradenské a další služby v oblasti závislostí
 - www.drogy-info.cz/mapa-pomoci
- Portál s kontakty na intervenční centra poskytující služby osobám ohroženým násilím od osob vykázaných ze společného obydlí
 - www.mpsv.cz/intervencni-centra
- Interaktivní katalog služeb pro rodiny a děti
 - www.pravonadetstvi.cz

